

Ýañyltmaçlar

Aý, bujagaz çöpün turşumtyljadygyny.

Annaguly agamyň ak eşegi aňňyrdy-da çaňňyrdy.

Sypynanda ýüpün-

den, böküp mündüm üstüne. Syp düşdüm, sypa üstüne
dik düşdüm.

Arpa nany iýseň, ysytmalatmazak bolar.

At özüni sakyrtdalatmazak bolar, towşan özüni
mütüriketmezek bolar.

Bir bokurdaklan jöwen, bir bokurdaklamadyk jowen.
Sen baryp

bokurdaklanmadygyndan getir.

Bir gaplaň gelýär arlap, arlasa-da arlap, arlamasa-da
arlap. Bir syçan

gelýär jygyldap, jygyldasa-da jygyldap, jygyldamasa-da
jygyldap.

Bir towşan ýapa ýarmaşmakçy boldy, yzy bilen
menem ýapa ýarmaşmakçy boldum.

Bitmedik ýowşanyň düýbünde dogmadyk towşan ýatyr.
Körümüz gördi, çolagymyz urdy, kerimiz tapyrdysyny
eşitdi, ýalaňajymyz synyna salyp gidiberdi.

Böwürde bir ýaraly ýargandak ýargulak tazy ýatyr. Şol
ýaraly ýar-gandak ýargulak tazy bilen ýaraly ýarganlak
ýargulaklaşanda, ýaraly ýarganlak ýargulaklaşmaly.

Bu jöwen tokmaklanan jöwenmi, tokmaklanmadyk
jöwenmi, tok-maklanan bolsa-da tokmaklamak gerek,
tokmaklanmadyk bolsa-da tokmaklamak gerek.

Bu üzüm turşumtylja üzüm, turşumtylja bolsa-da,
süýjümtilje üzüm.

Çaýyrlyja çiliň düýbünde çaljaryp ýatan çalja serçe,
çorbajygy birje çemçe.

Çarynyň çatmasynyň çetinden çal çekirtge çekiräp gitdi,
Çary çal çekirtgäni çetinden çekip çatmadan çykardy.

Daga towşan barmakçymyş, baryp gumalaklamakçymyş.
Gumala-gyny tomazak togalamakçymyş.

Daşoguzyň daş köçesinde toý tutulyp, dokuz müň dokuz
ýüz togsan dokuz tabak tartyldy.

Derýanyň aňyrsynda alty garga, bärsinde alty garga, ine,
boldy on iki garga. Gargalary doň kesek bilen
togalatsa-da, togalatmasa-da bolar.

Derýanyň ol ýüzünde bir garaloňk-garaleňk garga,
derýanyň bu ýüzünde hem bir garaloňk-garaleňk garga,
şol garaloňk-garaleňk gar- galar garaloňklaşjak
garaloňk-garaleňk gargalarymy, garaloňklaşmajak
garaloňk-garaleňk gargalarymy?

Gaýradan kyrk gylguýruk gelýär. Kyrk gylguýrugyň içinde
kyrk ýyl gysyr galan gyr gylguýruk gelýär.

Gowaçanyň içini kätmenleseňem kätmenlemeli,
kätmenlemeseňem kätmenlemeli.

Ilerden bir mor öküz gelyär, sag şahyn sol taşlap, sol şahyn sag taşlap.

Ilerden gelyän bir topar garaman garaloňk gara garga. Gaýradan gelyän bir topar garaloňk gara garga. Indi sen şu ýerde meniň bilen garaman garaloňk gargalaşsaňam garaman goraloňk gargalaşarsyň.

Şeýle diýip, ikisi şol ýerde gargalaşyp başladylar.

O Tejen, bu Tejen, künjülüje Tejen. Künjüsi çüteje bitenje Tejen.

Ol tekjede мәş bar, bu tekjede даş bar, мәşleşмесең мәşleşjek, даşlaşмасаң даşlaşjak.

Ortaradaky gara ýeri tokmaklasaňam tokmaklamaly, tokmaklama-saňam tokmaklamaly.

Ol obada bir garry, bu obada bir garry. Ikisi maslahatlaşsa-da maslahatlaşmaly, maslahatlaşmasa-da maslahatlaşmaly.

Ol tekjede jüp dükje, bu tekjede täk dükje, täk dükjä jüp dükje, jüp dükjä täk dükje.

Sarayda duran gyratyň ýüwrüp bardym ýanyňa. Bek ýapyşdym ýalyňa. Zyp mündüm, zyp düşdüm, gara ýere dik düşdüm.

Sary saçyny syrдыran saryýagyz Sazagy sazanaklatsaňam sazanak-latmaly, sazanaklatmasaňam sazanaklatmaly.

Şamyratdan ýykan, şildiräp akan, şor ýerde biten, bir, çiginsiz sap şaly.

Tümmejik depäň üstünde dokuz paçak arpa ekdim. Dokuz paçak arpamy keýker-küýker erkek kirpi otlap dur.

Ýabyň aňyrsynda kyrk tigiçek, bärisinde kyrk tigiçek, hem-mesini goşsaň segsen tigiçek. Segsen tigiçekleşdirseňem seg-sen tigiçekleşdirmeli, segsen tigiçekleşdirmeseňem segsen tigiçekleşdirmeli.

Ýaş pişigiň aýagyny ýaşyl ýüpek ýarmaşmazak bolarmyş, ýarmaşsa-da çyrmaşmazak bolarmyş.

Ýomaklar

Agzyň nähili, ýyrtylan ýanlyk ýaly.

Agzyň nähili, çopan ojagy ýaly.

Alkymyň nähili, ymsynan göherdiň alkymy ýaly.

Aýagyň nähili, mala ýaly.

Bolup gelşiň nähili, aldyrany bar ýaly.

Bogazyň nähili, çopanyň tüýdügi ýaly.

Boýuň nähili, derýa boýlajak ýaly.

Boýnuň nähili, almanyň sapagy ýaly.

Bolup gelşiň nähili, däli ýaly.

Bolup durşyň nähili, gawunçynyň garantgysy ýaly.

Boýuň nähili, igde kakylýan syryk ýaly.

Çörek iýşiň nähili, üç günüň ajy ýaly.

Dodagyň nähili, arwananyň dodagy ýaly.

Dişiň nähili, ýyl aşan süňk ýaly.

Eliň nähili, gowurga çemçesi ýaly.

Eliň nähili, gara kesewi ýaly.

Gözüň nähili, hekge keseklejek ýaly.

Gulagyň nähili, ýarty çapady ýaly.

Gulagyň nähili, ýelken ýaly.

Göwräň nähili, juwaz sokusy ýaly.

Gürrüňiň nähili, it otları ýaly.

Haýbatyň nähili, zemzeniň haýbaty ýaly.

Injigiň nähili, darty ýaly.

Injigiň nähili, ätyşgir ýaly.

Maňlaýyň nähili, çäýnegiň gapdaly ýaly.

Murtuň nähili, ezilen horazyň guýrugy ýaly.

Oturşyň nähili, doňdurylan daş ýaly.

Sakgalyň nähili, gumda biten selin ýaly.

Sakgalyň nähili, geçiniň guýrugy ýaly.

Saçyň nähili, it oýnan ýorunja ýaly.

Sypatyň nähili, aýakly garpyz ýaly.

Telpegiň nähili, towugyň maslygy ýaly.

Tahýaň nähili, ýag golçasynyň dykysy ýaly.

Ygyp ýörşüň nähili, tüweleý ýaly.

Ýeňsäň nähili, sanaç göteren itiň ýeňsesi ýaly.

Ýüzüň nähili, repide ýaly.

Ýüzüň nähili, kekene ýaly.

Ýüzüň nähili, güne ýatan sanaç ýaly.

Iki gözüň kör ýaly,

Gulaklaryň ker ýaly,

Nädip dursuň bu ýerde,

Bir hyzmatyň bar ýaly?

Gije gezen ogry ýaly,

Mätduurdyň sygry ýaly,

Ak eşegiň ýagry ýaly,
Nädip dursuň, sary oglan?

Iki çörek, bir zagara,
Git-de öz paýyňy sora.
Seniň ýaly jalataýa,
Baranlaryň ýüzi gara.